

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 27/2025-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Správneho súdu v Bratislave (pôvodne Krajského súdu v Bratislave) v konaní sp. zn. BA-7Sa/84/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Tiež navrhoval prikázať správnemu súdu konať bez zbytočných prietáhov a priznať mu finančné zadosťučinenie 6 000 eur.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 10. októbra 2022 žalobu pre nečinnosť proti Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa domáhal odstránenia nečinnosti v správnom konaní sp. zn. 700/2022-1.7/mo.
3. Pôvodný krajský súd vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe a predloženie administratívneho spisu. Žalovaný sa vyjadril 4. apríla 2023. V dôsledku súdnej reformy je spis na správnom súde. Sťažovateľ sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril 22. augusta 2023.
4. Sťažovateľ argumentuje, že od podania žaloby do podania ústavnej sťažnosti uplynuli dva roky a tri mesiace. Namieta, že „žaloba proti nečinnosti slúži na odstránenie prietáhov v správnom konaní, v ktorom sú zákonné lehoty na rozhodnutie 30 dní, resp. pri obzvlášť závažných veciach 60 dní“. Podľa jeho názoru ak správny súd nekoná v zákonných lehotách, žaloba pre nečinnosť

stráca svoje opodstatnenie. Dodáva, že žalobu proti nečinnosti možno považovať za konanie s mimoriadnou naliehavosťou. Tvrdí, že konanie nie je skutkovo ani právne zložité na posúdenie, pretože si nevyžaduje zložité dokazovanie, pojednávanie a výsluchy svedkov a rovnako ani prechod agendy na iný súd nemôže byť na ťarchu účastníka konania. V závere uviedol, že „nepodanie neúčinnnej sťažnosti predsedovi súdu nemôže byť zohľadnené na ujmu sťažovateľa ani pri stanovení výšky odškodnenia, pretože by tým sťažovateľ bol trestaný za nevykonanie neúčinného a teda nezmyselného úkonu a znovu by len dochádzalo k nerešpektovaniu a obchádzaniu judikatúry ESLP, ktorou je ústavný súd viazaný“.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

6. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia uplatneného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (IV. ÚS 172/2020).

7. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (porov. II. ÚS 359/2024).

8. Vzhľadom na už uvedené východiská ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že ku dňu jej doručenia ústavnému súdu trvá namietané konanie približne dva roky a tri mesiace. Ústavný súd vzhľadom na sťažovateľom predstreté argumenty, ako aj typ správnej žaloby nemožno postup správneho súdu v namietanom konaní hodnotiť ako optimálny. Túto nečinnosť správneho súdu možno považovať za prietahy

v konaní, ktoré však, zohľadňujúc doterajšiu dĺžku samotného namietaného konania, nedosahujú takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by ústavnému súdu umožňovala po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení uplatneného základného práva sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu celková dĺžka konania pred správnym súdom je stále v medziach ústavnej akceptovateľnosti.

9. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti presadzoval názor, že sťažnosť pre nečinnosť v konaní adresovaná predsedovi súdu podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) nepredstavuje účinný prostriedok nápravy. Ústavný súd k uvedenému dodáva, že vzhľadom na časový úsek doterajšej dĺžky konania by bolo možné očakávať od jej využitia efektívny účinok spôsobilý poskytnúť garantovaným právam náležitú ochranu podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 06. 2012 vo veci Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 30189/07).

10. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré uplatnil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia uplatneného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 348/2019).

11. Podľa názoru ústavného súdu je preto v okolnostiach prejednávanej veci potrebné rezultovať, že nejde o nečinnosť správneho súdu, ktorá by mala povahu ústavne relevantných zbytočných prietáhov (I. ÚS 194/2023, I. ÚS 413/2023, II. ÚS 309/2024). Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

12. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom správneho súdu ústavný súd uvádza, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (III. ÚS 466/2023). Z uvedeného dôvodu preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. V závere však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť

správneho súdu bude pokračovať, sťažovateľ sa môže opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu